

PROGRAM RADA HRVATSKOG PLANINARSKOG SAVEZA 2019. – 2023.

Izvršni odbor HPS-a, kao tijelo koje sukladno članku 39. Statuta HPS-a utvrđuje prijedlog programa planinarstva, sportskog penjanja i planinskog skijanja državne razine, odnosno programa rada Saveza, na sjednici 6. svibnja 2019., pripremio je prijedlog Programa rada Hrvatskog planinarskog saveza za mandatno razdoblje 2019. – 2023.

Program rada utemeljen je na ciljevima Saveza utvrđenim člankom 14. Statuta HPS-a te je usmjeren na razvoj svih djelatnosti navedenih u članku 16. Statuta HPS-a. Čvrst temelj za razvoj Saveza u idućem mandatnom razdoblju predstavlja također Strategija razvoja hrvatskog planinarstva 2015. – 2025. koju je na sjednici 13. lipnja 2015. donijela Skupština HPS-a. Prijedlog programa rada za iduće mandatno razdoblje po potrebi nadopunjuje, mijenja i prihvaća Skupština HPS-a, te -izabrana tijela i dužnosnike HPS-a zadužuje i obvezuje na provođenje toga programa.

Pri provedbi programa rada posebno treba voditi računa o nužnosti da svestrana suradnja kroz dobro organiziran, otvoren i transparentan rad tijela, dužnosnika, zaposlenika i komisija HPS-a i prema zajedničkim ciljevima usmjeren rad udruga članica HPS-a, uz svestrano uvažavanje svih potreba i specifičnosti u planinarskoj udruzi, koji je bio ključ za ostvarenje značajnih rezultata u proteklom razdoblju, treba i dalje biti osnovno obilježje rada u Hrvatskom planinarskom savezu.

I. OSNOVNE POSTAVKE

Djelovanje Hrvatskog planinarskog saveza u idućem mandatnom razdoblju bit će usmjereno na:

1. javno djelovanje u svrhu očuvanja i predstavljanje vrijednosti, dostignuća i prepoznatljivosti hrvatskog planinarstva proisteklih iz bogate tradicije planinarske udruge u Republici Hrvatskoj;
2. sustavnu potporu razvoju svih stručnih i organizacijskih djelatnosti te HPS-a prema interesima članstva utvrđenim Srednjoročnom strategijom razvoja planinarstva 2015. – 2025.;
3. podršku članstvu planinarske udruge kroz pružanje dobro organiziranih, vjerodostojnih i pravovremenih informacija i potencijalnim članovima planinarske udruge, posebno kroz unaprjeđenje sustava školovanja na svim razinama u planinarskoj udruzi;
4. stalnu skrb o unaprjeđenju kvalitete, održavanju i razvoju mreže uređenih planinarskih putova i planinarskih objekata u Republici Hrvatskoj;
5. zalaganje za bolji status planinarstva i s planinarstvom povezanih djelatnosti u zakonskim i podzakonskim aktima, državnim i javnim institucijama i tijelima, kao i u javnom medijskom prostoru;
6. stalno praćenje društvenih i terenskih aktivnosti udruženih članica HPS-a, te brzu i kvalitetnu stručnu, savjetodavnu i drugu potrebnu pomoć krovne udruge u rješavanju pitanja iz njihovog rada;
7. uključivanje svih potrebnih suvremenih rješenja u ustroju, organizaciji i svako-dnevnom radu Hrvatskog planinarskog saveza.

II. ORGANIZACIJSKE PROGRAMSKE ZADAĆE

1. **ČLANSTVO HPS-a:** Osnovna zadaća Hrvatskog planinarskog saveza je stvaranje uvjeta za siguran i ugodan boravak individualnih članova u planinama; u tom cilju HPS će i dalje podupirati programe i akcije koji potiču člansku aktivnost, a posebno osposobljavanje i usavršavanje kroz škole, tečaje, vježbe, seminare, radionice i druge edukativne akcije; naglasak će biti na kvaliteti rada sa članstvom kroz dostupnost informacija, literature i školovanja te unaprjeđenje planinarske infrastrukture, a ne nužno na postizanju povećanja članstva (kvantitete); poticati će se i potpomagati rad s djecom kao potencijalnim planinarima i nosiocima aktivnosti u budućnosti; u planiranju cijena članskih markica potrebno je imati u vidu složene društvene i gospodarske prilike i ograničene financijske mogućnosti članstva, ali istodobno i potrebu da se kroz poboljšanu kvalitetu usluga ili ponudu novih mogućnosti i usluga od interesa za članstvo pribave sredstva koja omogućuju daljnja ulaganja u razvoj djelatnosti kojima se bave članovi HPS-a
2. **PLANINARSKA INFRASTRUKTURA:** Koordinirani nastup prema ministarstvima za upravljanje državnom imovinom, turizam, zaštitu okoliša i prirode te druge institucije u cilju stvarnog rješavanja statusa planinarskih objekata uz naglasak da se pružanje usluga u njima odvija u specifičnim uvjetima visine, oštre klime, sezonskog rada, udaljenosti od uobičajene komunalne infrastrukture, uz ograničenja koja proizlaze iz uvjeta u zaštićenim područjima i nemogućnosti postizanja financijske samoodrživosti koja bi omogućila značajnija ulaganja u kvalitetu ponude, usluga i funkcionalnost objekata; prednost pri ulaganjima imat će planinarski objekti i putovi koji se nalaze na prostorima od posebnog značaja za razvoj hrvatskog planinarstva (Klek, Bijele i Samarske stijene, Velebit, Biokovo, Dinara i Lička Plješivica, posebno imajući u vidu njihovu važnost za sigurnost boravka i kretanja svih posjetitelja u hrvatskim planinama; racionalno upravljanje mrežom planinarskih putova, ne otvarajući nove u prostorima u kojima je mreža već razvijena ili ona zbog značajki terena nije potrebna, ali i ukidajući putove za kojima više ne postoji potreba uslijed izgradnje prometnica i promjene uobičajenih pravaca kretanja posjetitelja; daljnje vođenje i unaprjeđenje ažurnih i cjelovitih računalnih registara planinarske infrastrukture (putovi, objekti i dr.).
3. **PROMIDŽBA PLANINARSTVA:** Javnim djelovanjem i prisutnošću u medijskom prostoru na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini postići bolji status i veće uvažavanje društvene uloge planinarstva u javnosti; jačanje komunikacije između Saveza, udruga članica i individualnih članova HPS-a korištenjem suvremenih tehnologija i medijskih servisa radi bolje dostupnosti aktualnih, točnih i korisnih informacija; daljnje poticanje izdavaštva svih vrsta planinarskih publikacija a prvenstveno edukativnih pri-ručnika te vodiča i zemljovida hrvatskih planina, ali i ostalih oblika planinarske literature, ne samo iz razloga promidžbe ili ostvarivanja prihoda od prodaje, već i radi stvaranja što cjelovitije ponude sredstava za educiranje, informiranje i motiviranje članstva za volonterski rad u planinskoj udruzi i sudjelovanje u programima Saveza; posebno njegovati časopis »Hrvatski planinar« kako radi njegove iznimne tradicije tako i zbog jačanja veza HPS-a sa članstvom i unaprjeđenja informiranosti članova HPS-a u raznovrsnim aktivnostima u Savezu, stanju u planinama i drugim pitanjima od njihova interesa; motivirati veći broj članstva na redovitu pretplatu na »Hrvatski planinar«; poticanje kulture organiziranja i sudjelovanja u zajedničkim pohodima putem kalendara akcija HPS-a: prilagođavanje promidžbe suvremenim trendovima i navikama mladih (internet, društvene mreže, web stranice i dr.). Dio publikacija, posebice onih čiji sadržaj treba relativno često osvježavati objavljujati će se u formi računalnih publikacija (e-book).
4. **SKRB ZA SIGURNOST U PLANINAMA:** Kroz čvrstu statutarnu povezanost i partnersku suradnju HGSS-a i HPS-a skrbiti o visokom stupnju sigurnosti boravka i kretanja u

planinama svih članova HPS-a ali i drugih posjetitelja planina, a među njima i organizatora i provoditelja raznovrsnih sportskih, turističkih i drugih aktivnosti u planinama; kroz razvijanje stručnih vještina među članstvom HPS-a stvarati dobru bazu za funkcionalan izbor ljudstva koji u HGSS-a nastavljaju osposobljavanje i stručni rad u svojstvu gorskih spašavatelja

5. **RAD TIJELA I KOMISIJA HPS-a:** Skupština HPS-a treba i dalje utvrđivati i usmjeravati rad Saveza donošenjem odgovarajućih akata, odluka i godišnjih planova; Izvršni odbor kao izvršno tijelo HPS-a treba ostvariti u praksi sve zadaće potrebne za funkcioniranje Saveza i njegovih komisija; redovnim praćenjem rada i poslovanja HPS-a Nadzorni odbor treba pomoći da rad Saveza u potpunosti bude usklađen s propisima, Statutom i odlukama Skupštine HPS-a; u slučaju povreda kodeksa planinarske etike Sud časti rješavat će pitanja iz svoje nadležnosti nastojeći prvenstveno postići mirna, kolegijalna i učinkovita rješenja; rad komisija treba usmjeravati prema konkretnim i ostvarivim razvojnim ciljevima, nastojeći postići timski rad sa sinergijskim učinkom, veće uvažavanje članstva te praktična i provediva rješenja koja omogućuju kvalitetan razvoj svih specijalističkih djelatnosti
6. **ODNOSI S UDRUGAMA ČLANICAMA:** Imajući u vidu ulogu Saveza u koordiniranju djelovanja planinarskih udruga koje ga sačinjavaju nužna je stalna, transparentna, pravovremena, obostrana povezanost tijela, dužnosnika, komisija i Ureda HPS-a s jedne i udruženih članica HPS s druge strane; pružat će se podrška novoosnovanim udrugama, posebno onima koje se osnivaju u području gdje nema planinarskih djelatnosti; unaprjeđenje komunikacije i sustava informiranja o planinarskim temama; poticanje planinarskih udruga na pojačanu aktivnost u organiziranju zanimljivih izleta, tura i pohoda, a posebno na području školovanja članstva te u radu s djecom i mladima; poticanje županijskih i gradskih saveza na ispunjavanje njihove uloge u povezivanju i koordiniranju zajedničkih planinarskih aktivnosti na području županija i gradova u kojima su osnovani
7. **ODNOSI S USTANOVAMA IZVAN HPS-a:** Aktivno sudjelovanje u donošenju propisa koji uređuju područja našeg djelovanja na državnoj i lokalnoj razini; pronalaženje rješenja za izmjene u postojećim propisima koji stvaraju prepreke u našem radu i razvoju; prijenos iskustava iz prakse prema javnim ustanovama i tijelima javne uprave u cilju boljeg uvažavanja brojnih specifičnosti koje su sastavnice organiziranog planinarstva; razvijanje odnose s Hrvatskim olimpijskom od-borom u cilju nesmetane realizacije redovnih, razvojnih i olimpijskih programa financiranja; aktivno sudjelovanje u radu međunarodnih planinarskih i sportsko-penjačkih asocijacija (UIAA, IFSC, EUMA, ERA, BMU) na svim njihovim organizacijskim razinama; njegovanje i razvijanje tradicionalno dobrih odnosa s planinarskim savezima i udrugama u susjednim zemljama, a napose s Planinskom zvezom Slovenije
8. **FINANCIJSKO POSLOVANJE:** Zadržati uspješno financijsko poslovanje prema uobičajenoj strukturi prihoda i rashoda; kroz ažurno sudjelovanje u redovnim, razvojnim i olimpijskim programu HOO-a, prodaju literature, najamnine, prihode od vlastite djelatnosti (školovanje), donacije, sponzorstva te projektne aktivnosti u svojstvu izvođača i provedbenog partnera osigurati finan-cijska sredstva za ulaganja; posebno brižljivo skrbiti o namjenskom i svrsishodnom trošenju raspoloživih financijskih sredstava te o ulaganjima koja donose neposrednu korist članstvu kroz unaprjeđenje kvalitete rada Saveza, podizanje razine sigurnosti u hrvatskim planinama, bolju povezanost HPS-a sa članstvom, bolju pristupačnost i kvalitetu planinarske infrastrukture te nove usluge; u pogledu angažmana članova u obavljanju raznovrsnih zadaća u cilju postizanja ciljeva HPS-a njegovat će se načela dobrovoljnog volonterskog rada, uz odgovarajuće vrednovanje takvog rada u skladu sa Zakonom, Statutom i odlukama tijela HPS-a

9. **URED HPS-a:** Uređenje Ureda HPS-a i poslovna reorganizacija u cilju jednostavnijeg i svrsishodnijeg ispunjavanja potrebnih zadaća te pružanja stručne i administrativne podrške radu tijela, komisija i udruga članica; uvođenje odgovarajuće računalne infrastrukture u cilju povećanja djelotvornosti rada; aktivni angažman na prikupljanju, obradi i prijenosu informacija od interesa za članstvo HPS-a; u suradnji s izabranim dužnosnicima operativno koordiniranje rada untuar HPS-a na svim razinama; skrb o urednoj i pravovremenoj naplati literature i usluga HPS-a

III. PROGRAMSKE ZADAĆE U STRUČNIM DJELATNOSTIMA

U sljedećem razdoblju potrebno je nastaviti rad na unaprjeđenju svih onih djelatnosti u kojima su u proteklom razdoblju ostvareni dobri rezultati, ali i na rješavanju svih preostalih, neobavljenih zadaća i aktivnosti iz prethodnog programa. Posebna pozornost posvetit će se razvoju djelatnosti koje se provode kroz udruge članice HPS-a, specijalizirana povjerenstva (komisije) Saveza:

1. **PLANINARSKI PUTOVI:** Kontinuirana skrb o razgranatoj mreži planinarskih putova u Hrvatskoj u skladu standardiziranim modelom obilježavanja i održavanja planinarskih putova; koordiniranje organizacijskog i terenskog rada markacista u udrugama članicama HPS-a; izrada standardiziranog programa tečaja za markaciste i redovito provođenje tečaja za markaciste u svim dijelovima Hrvatske; stvaranje šire baze instruktorskog kadra za obučavanje markacista; sistematizacija i ažuriranje popisa planinarskih obilaznica u Hrvatskoj; daljnja briga o Hrvatskoj planinarskoj obilaznici i Velebitskom planinarskom putu kao obilaznicama od nacionalnog značaja; ažurno vođenje i upotpunjavanje nedostajućih podataka u Registru planinarskih putova u Hrvatskoj; razvijanje suradničkih odnosa prema drugim korisnicima planinarskih putova, kao i prema upravljačima neplaninarskih putova u planinarskim područjima; određivanje HPS-a prema statusu dužinskih planinarskih putova u Hrvatskoj u cilju razvoja posjetiteljske infrastrukture u hrvatskim planinama
2. **PLANINARSKI OBJEKTI:** Financijska potpora upravljačima objekata putem redovnih godišnjih natječaja HPS-a za izgradnju, održavanje i obnovu planinarskih objekata, uz primjenu i uvažavanje raspodjele objekata na objekte od nacionalne, regionalne i lokalne važnosti; pronalaženje redovnog i dugoročnog izvora financiranja za održavanje i unaprjeđenje kvalitete postojećih planinarskih objekata; rad na rješavanju pravnog statusa planinarskih objekata i unaprjeđenju uvjeta za gospodarske djelatnosti koje se u njima obavljaju; izrada i ažurno vođenje cjelovite evidencije o vlasničkom, upravljačkom, zakupničkom i građevinskom statusu planinarskih objekata, uz stručnu pomoć upravljačima u poslovima investicijskog i tekućeg održavanja te postizanja zaštitnih mehanizma između vlasnika, upravljača, zakupnika i sl.
3. **ŠKOLOVANJE ČLANSTVA:** Reorganizacija, usklađivanje i sadržajno unaprjeđenje sustava školovanja u HPS-u, zajedno sa kriterijima za stjecanje stručnih naziva, postizanje potrebnih standarda kvalitete školovanja kroz pomoć planinarskim udrugama u organizaciji škola te jasne kriterije za verificiranje škola; standardizacija načina provođenja ispita i ispitnih kriterija, stručno osposobljavanje instruktorskog kadra u svim našim djelatnostima (vodiči, markacisti, sportsko penjanje, alpinizam, speleologija) i redefiniranje statusa i uloge instruktora u provođenju programa školovanja u HPS-u; educiranje i motiviranje dovoljnog broja instruktorskog kadra za ispunjenja potreba školovanja u svim djelatnostima, metodička edukacija instruktorskog kadra, utvrđivanje minimalnih kriterija za stjecanje i rad u svojstvu instruktora te uređenje sustava internog licenciranja instruktora HPS-a; formiranje planinarskih edukativnih centara (planinarskih objekata prilagođenih i opremljenih za provođenje edukativnih programa), postizanje međunarodnih standarda i razmjena

iskustava o metodama i učincima školovanja u planinarskim savezima u inozemstvu i međunarodnim asocijacijama

4. **VODIČKA DJELATNOST:** Stvaranje uvjeta da planinarske izlete, ture i pohode u udrugama članicama redovno vode planinarski vodiči HPS-a odnosno da sve planinarske udruge imaju u svojim redovima imaju školovane i motivirane planinarske vodiče; redovno organiziranje tečaja za vodiče, posebno za programe školovanja vodiča A (ljetno planinarenje) i B standarda (zimsko planinarenje); unaprjeđenje kvalitete instruktorskog kadra.
5. **PLANINSKO SKIJANJE:** Stvaranje organizacijskih uvjeta za razvoj djelatnosti planinskog skijanja kroz formiranje specijaliziranih planinsko-skijaških klubova; stvaranje i širenje organizirane članske baze kroz organiziranje i provođenje redovnih škola planinskog skijanja u Hrvatskoj
6. **SPORTSKO PENJANJE:** Unaprjeđenje uvjeta za razvoj sportskog penjanja kroz potporu djelovanju sportsko-penjačkih klubova, rad s mladima, organiziranje nacionalnih prvenstava, kupova i drugih natjecanja te uređivanje penjališta i penjačkih dvorana u skladu s međunarodnim standardima IFSC-a; sudjelovanje hrvatske reprezentacije na natjecanjima u inozemstvu, realizacija redovnog financiranja razvojnih, natjecateljskih i olimpijskih programa u suradnji s HOO
7. **ALPINIZAM:** Razvoj alpinizma u skladu sa svjetskim trendovima i standardima te djelatnosti; organiziranje alpinističkog školovanja radi prijenosa potrebnih alpinističkih znanja i vještina na mlađe uzraste, širenje baze kvalitetnog instruktorskog kadra ne samo za provođenje alpinističkog školovanja nego i za edukaciju planinara koji posjećuju visoke planine; stvaranje uvjeta za razvoj alpinizma i izvan glavnih alpinističkih centara u Hrvatskoj (Zagreb, Rijeka, Split, Varaždin); razvoj lednog penjanja u skladu sa svjetskim trendovima; snažnija popularizacija alpinizma; stvaranje platforme i kriterija za sustavno evidentiranje značajnijih alpinističkih uspona putem weba HPS-a
8. **SPELEOLOGIJA:** Kontinuirano razvijanje speleološke djelatnosti na temeljima dosadašnjih rezultata, tradicije i prepoznatljivosti hrvatske speleologije; sustavno njegovanje istraživačke komponente u cilju postizanja većeg uvažavanja stručnih rezultata postignutih speleoistraživačkim radom članova HPS-a; angažman u projektima očuvanja bioraznolikosti i zaštite krških fenomena; upotpunjavanje speleološkog katastra; organiziranje i provođenje speleološke edukacije i speleoloških eks-pe-dicija u Hrvatskoj i inozemstvu; sudjelovanje na međunarodnim speleološkim skupovima
9. **ZAŠTITA PRIRODE:** Njegovanje i razvijanje dobrih odnosa s javnim ustanovama za upravljanje zaštićenim područjima (nacionalni parkovi i parkovi prirode) te za upravljanje prirodom na područjima županija u cilju održivog razvoja planinskih prostora; edukacija članstva HPS-a o suvremenim modelima zaštite okoliša i prirode, informiranje i educiranje djelatnika iz sustava zaštite okoliša o planinarstvu; sudjelovanje u nacionalnim i regionalnim projektima kojima je cilj održivi razvoj planinskih područja
10. **PROMIDŽBA I IZDAVAŠTVO:** Intenzivna javna promidžba planinarenja kao zdravog i svrsishodnog načina provođenja slobodnog vremena; promidžba HPS-a i planinarstva kao djelatnosti organizirane posredstvom planinarskih udruga; promidžba edukativnih programa HPS-a te stručne literature dostupne u Uredu HPS-a; intenzivnija komunikacija sa članstvom na svim razinama, a posebno putem suvremenih mogućnosti na webu; priprema i izdavanje priručnika, vodiča, knjiga i zemljovida namijenjenih članstvu; uređenje i utvrđivanje načina korištenja knjižnice HPS-a
11. **POVIJEST PLANINARSTVA:** Javna promocija tradicije i dosega hrvatskog planinarstva, sklapanje ili obnavljanje sporazuma između HPS-a i muzejskih ustanova koje skrbe o planinarskoj građi (Zavičajni muzej u Ogulinu, Samoborski muzej, Muzej planinarstva u

Ivancu i drugih); sortiranje i arhiviranje planinarske građe u sjedištu HPS-a, uspostava računalne evidencije povijesno značajnih dokumenata.

12. **PRIZNANJA:** Briga o vrednovanju volonterskog društvenog rada u HPS-u i udrugama članica dodjelom priznanja na temelju kriterija utvrđenih pravilnikom Komisije za priznanja HPS-a

13. **STATUTARNA, KADROVSKA I NORMATIVNA DJELATNOST:** savjetovanje o temama od interesa za HPS i udruge članice; analiza i tumačenje Statuta i na temelju njega donesenih akata HPS-a, zakona i podzakonskih akata i drugih upravnih dokumenata; pomoć tijelima HPS-a u pripremi normativnih akata; skrb o kadrovskoj strukturi tijela HPS-a i pripremi i provođenju izbora dužnosnika HPS-a; u suradnji s drugim tijelima HPS-a; analiza i priprema suvremenog Kodeksa planinarske etike u cilju učinkovitije zaštite planinskih prostora, suradnje s drugim upravljačima i korisnicima planinskih prostora, kao i boljih suradničkih odnosa unutar planinarske udruge; ažurno vođenje popisa udruga članica HPS-a uz klasifikaciju osnovnih planinarskih udruga prema sportovima i djelatnostima

Izvršni odbor HPS-a